

**Орієнтовне календарно-тематичне планування
Історія України. 11 клас**

№	Кіл. год.	Дата	Зміст навчального матеріалу	Результат навчального матеріалу
Повторення. Вступ				
1			Уроки вітчизняної історії 1914—1945 рр. Україна на політичній карті Європи в 1914—1945 рр. Поразка спроб відновити українську державність. Друга світова війна в історичній пам'яті	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: злочин проти людства, права людини, постіндустріальне (інформаційне) суспільство, історична пам'ять. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вплив суспільно-політичні зміни позначаються на свідомості та повсякденні людей; - масштаби людських і матеріальних втрат України в 1914—1945 рр. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>застосувати знання</i> про історію України як інструмент для аналізування розвитку суспільства; - <i>визначати</i> причини і негативні наслідки поразки в боротьбі за українську державність у першій половині ХХ ст.
2			Періодизація історії України другої половини ХХ — початку ХХІ ст. Особливості курсу історії України 1945—2019 рр.	<p>Знати:</p> <p><i>основні етапи</i> розвитку українського суспільства другої половини ХХ ст. — початку ХХІ ст.</p> <p>Уміти:</p> <p><i>застосувати</i> знання про історію України як інструмент для аналізу розвитку суспільства</p>
3			<p>Практична робота. Орієнтовна тема навчального проекту: Друга світова війна в історичній пам'яті українців та інших європейців: спільне і відмінне</p>	
Розділ 1. Україна в повосний період				
4			Україна в системі міжнародних відносин. Україна — співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН). Участь України в міжнародних організаціях	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>протириччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати</i> послідовність і синхронність подій, що відображають процеси

			відбудови господарства і культурне життя республіки.
5		Встановлення кордонів УРСР із сусідніми державами внаслідок переділу західноукраїнських земель. Масові депортації (1944—1946 рр.). Операція «Вісла». Обмін територіями 1951 р. Передання Кримської області до складу УРСР	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: репатріанти, спецпоселення, депортація, обмін населенням, етнічна чистка, операція «Вісла». <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>сутність</i> повоєнних депортацій як військово-політичних акцій комуністичної влади та її злочинів проти українців; - <i>протиріччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність</i> подій, що відображають формування територіальних меж УРСР, масові депортації та обміни населенням; - <i>визначати причини та наслідки</i> депортацій українців із західних областей УРСР та південно-східних областей Польщі, входження Кримської області до УРСР; - <i>показувати</i> на карті зміни адміністративно-територіального устрою УРСР; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо трансформації методів зміцнення тоталітарного режиму
6		Економічна ситуація в УРСР. Становище сільського господарства. Масовий штучний голод 1946—1947 рр. Відбудова промисловості	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>зміст понять</i>: відбудова. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>особливості відбудови</i> промисловості та сільського господарства; -<i>штучний характер</i> масового голоду 1946—1947 рр.; -<i>протиріччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси відбудови господарства республіки; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо трансформації

				методів зміцнення тоталітарного режиму
7			Внутрішньополітична ситуація в УРСР. Репресивні кампанії радянської влади	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять:</i> відбудова, репатріанти, спецпоселення, «український буржуазний націоналізм», космополітизм, «ждановщина», «лисенківщина». <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>особливості відбудови</i> промисловості та сільського господарства; - <i>штучний характер</i> масового голоду 1946—1947 рр.; - <i>протиріччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси відбудови господарства і культурне життя республіки, ідеологічні кампанії й «чистки»; - <i>визначати причини та наслідки</i> ідеологічних кампаній та «чисток», їх вплив на освітній і культурний розвиток УРСР; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо трансформації методів зміцнення тоталітарного режиму
8			Радянізація західноукраїнських областей УРСР. Національно-визвольний рух у 1944—1950-х рр. на території України. «Велика блокада» проти УПА. Ліквідація Греко-католицької церкви в УРСР. Операція «Захід»	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять:</i> «український буржуазний націоналізм», депортація, операція «Захід»; - <i>основні методи</i> радянізації західних областей УРСР та боротьби з активістами ОУН та вояками УПА. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>сутність</i> повоєнних депортацій як військово-політичних акцій комуністичної влади та її злочинів проти українців; - <i>мотиви тривалого опору</i> УПА та націоналістичного підпілля в різних регіонах УРСР. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність</i> подій, що відображають, посилення радянізації та

			<p>репресії в західних областях, український визвольний рух у 1944—1950-х рр.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначати причини та наслідки депортацій українців із західних областей УРСР;</i> - <i>показувати на карті місця локалізації осередків ОУН та збройного опору УПА на території України;</i> - <i>висловлювати аргументовані судження щодо трансформації методів зміцнення тоталітарного режиму;</i> - <i>виявляти особливості українського визвольного руху в 1945—1950-х рр.;</i> - <i>визначати суперечності розвитку культури;</i> - <i>характеризувати діяльність Романа Шухевича, Йосипа Сліпого</i>
9		Українці в повстаннях у таборах ГУТАБу (ГУЛАГу)	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять:</i> спецпоселення, «український буржуазний націоналізм», депортація; - <i>основні методи боротьби з активістами ОУН та вояками УПА.</i> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>мотиви тривалого опору УПА та націоналістичного підпілля в різних регіонах УРСР.</i> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність подій, що відображають, український визвольний рух у 1944—1950-х рр.</i> - <i>визначати причини та наслідки депортацій українців із західних областей УРСР;</i> - <i>висловлювати аргументовані судження щодо трансформації методів зміцнення тоталітарного режиму;</i> - <i>виявляти особливості українського визвольного руху в 1945—1950-х рр.</i>
10		Особливості розвитку культури. Освіта та наука	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять:</i> «український буржуазний націоналізм», космополітизм, «ждановщина», «лисенківщина». <p>Розуміти:</p>

			<p>- <i>протириччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність і синхронність</i> подій, що відображають культурне життя республіки, ідеологічні кампанії й «чистки»; - <i>визначати причини та наслідки</i> ідеологічних кампаній та «чисток», їх вплив на освітній і культурний розвиток УРСР; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо трансформації методів зміцнення тоталітарного режиму; - <i>визначати суперечності</i> розвитку культури; - <i>характеризувати</i> науковий / творчий доробок Ніла Хасевича, Катерини Білокур, Тетяни Яблонської, Олександра Богомольця, Сергія Лебедева, Олександра Палладіна, Володимира Філатова
11		Повсякденне життя	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст поняття</i> відбудова. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>особливості</i> відбудови промисловості та сільського господарства; - <i>штучний</i> характер масового голоду 1946—1947 рр.; - <i>протириччя</i> соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя
12		<p>Практичне заняття.</p> <p>Орієнтовні теми для практичних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Людський вимір війни: демографічні зміни в УРСР. - Повсякденне життя повоєнних років. - Вирвані з коренем. Депортації українців у 1944—1951 рр.: причини, етапи, наслідки (дослідження тематичних документів). <p>Орієнтовні теми для навчальних проєктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Україна для ООН. ООН для України. - Студії боротьби за незалежність: від УНР до УПА (продовження кейсу «Як трансформувався український визвольний рух у ХХ столітті?») 	

13			Узагальнення	
14			Тематичний контроль	
Розділ 2. Україна в умовах десталінізації				
15			Внутрішньополітична ситуація. XX з'їзд КПРС. Десталінізація. Реабілітація жертв політичних репресій. Ліквідація ГУТАБу (ГУЛАГу).	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: десталінізація, культ особи, «відлига», лібералізація, реабілітація. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зв'язок</i> між розвитком культури, освіти, науки і внутрішньополітичними процесами. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність</i> подій, пов'язаних із десталінізацією і лібералізацією суспільного життя. - <i>використовувати карту</i> як джерело інформації про адміністративно-територіальний устрій УРСР, події внутрішньої політики.
16			Децентралізація управління економікою. Розвиток промисловості. Становище сільського господарства	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: раднаргоспи, децентралізація управління, воєнно-промисловий комплекс; - <i>суть</i> хрущовських надпрограм. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>основні протиріччя</i> реформування промисловості, сільського господарства, соціальної сфери. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати послідовність</i> подій, пов'язаних із модернізацією економіки; - <i>використовувати карту</i> як джерело інформації про адміністративно-територіальний устрій УРСР, події внутрішньої політики; - <i>визначати причини та наслідки</i> посилення зросійщення українського суспільства.
17			Зміни соціальної політики. Шістдесятництво. Київський клуб творчої молоді «Сучасник». Національно-визвольний рух: підпільні групи та організації. Зародження дисидентського руху. Антирежимні виступи	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «відлига», лібералізація, шістдесятники, дисиденти; - <i>прояви</i> дисидентського руху. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>основні протиріччя</i> реформування соціальної

			<p>сфери; - <i>сутність</i> політики СРСР, спрямованої на зросійщення України. Уміти: - <i>встановлювати послідовність</i> подій, пов'язаних із формуванням феномену шістдесятництва і розгортанням дисидентського руху, культурним життям; - <i>визначати причини та наслідки</i> посилення зросійщення українського суспільства; - <i>обстоювати свої судження</i> щодо розвитку культури в період «відлиги» та зародження шістдесятництва й дисидентського руху; - <i>характеризувати</i> діяльність Левка Лук'яненка, Алли Горської, Івана Світличного</p>
18		<p>Зміни в освіті. Зросійщення (росіянізація, русифікація). Особливості розвитку культури. Антирелігійна кампанія.</p>	<p>Знати: - <i>зміст понять:</i> «відлига», лібералізація, шістдесятники, зросійщення (росіянізація, русифікація). Розуміти: - <i>сутність політики СРСР</i>, спрямованої на зросійщення України; - <i>зв'язок</i> між розвитком культури, освіти, науки і внутрішньополітичними процесами. Уміти: - <i>встановлювати послідовність</i> подій, пов'язаних із культурним життям; - <i>визначати причини та наслідки</i> посилення зросійщення українського суспільства; - <i>обстоювати свої судження</i> щодо розвитку культури в період «відлиги»; - <i>характеризувати</i> науковий / творчий доробок Віктора Глушкова, Сергія Корольова, Михайла Янгеля, Бориса Патона, Василя Симоненка, Ліни Костенко</p>
19		<p>Повсякденне життя</p>	<p>Знати: - <i>зміст понять:</i> «відлига», лібералізація, реабілітація.</p>

				<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні протиріччя, соціальної сфери; - зв'язок між розвитком культури, освіти, науки і внутрішньополітичними процесами
20			<p>Практичне заняття.</p> <p>Орієнтовна тема для практичного заняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Феномен українського шістдесятництва. <p>Орієнтовні теми для навчальних проєктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «В безсмерті холодно. І холодно в житті. О Боже мій! Де дітися поету?!» - Творчість шістдесятників як закономірна реакція на виклики часу. - Ті, хто відкрили шлях у космос (внесок українців в освоєння космічного простору). <p>Орієнтовна тема для написання есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Відлига: зміни в суспільно-політичних настроях населення України 	
21			Узагальнення	
22			Тематичний контроль	
Розділ 3. Україна в період системної кризи радянського ладу				
23			<p>Зміни в системі влади. Конституція УРСР 1978 р. Комуністична диктатура. Вплив міжнародних процесів на ситуацію в Україні</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «застій», «розвинутий соціалізм», компартійно-радянська номенклатура, командно-адміністративне управління. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>взаємозалежність</i> суспільно-політичного та економічного життя в період системної кризи. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають кризові явища доби «застою»; - <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про політичне, соціально-економічне життя в період загострення кризи радянської системи; - <i>визначати причинно-наслідкові зв'язки</i> політико-ідеологічної кризи радянського ладу в УРСР; - <i>характеризувати</i> протиріччя політичної діяльності Петра Шелеста та Володимира Щербицького

24			<p>Арешти творчої інтелігенції. Іван Дзюба «Інтернаціоналізм чи русифікація?». Активізація дисидентського руху: течії, форми та методи боротьби. Самвидав. «Український вісник». Михайло Брайчевський «Приєднання чи возз'єднання?». Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод (Українська Гельсінська група / УГГ). Становище кримських татар у місцях депортації та їх боротьба за повернення на батьківщину</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: самвидав, правозахисний рух; - <i>напрями</i> дисидентського руху, методи боротьби влади з інакодумцями. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>мотиви</i> активізації дисидентського руху в другій половині 1960-х та початку 1970-х рр. і репресій щодо учасників УГГ. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають, розгортання течій дисидентського, кримськотатарського рухів; - <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про політичне, соціально-економічне життя в період загострення кризи радянської системи; - <i>визначати причинно-наслідкові зв'язки</i> політико-ідеологічної кризи радянського ладу в УРСР; - <i>оцінювати мету і завдання</i> правозахисного руху, його здобутки у сфері захисту прав людини в СРСР; - <i>характеризувати діяльність</i> Василя Макуха, В'ячеслава Чорновола, Петра Григоренка, Мустафи Джемільєва, Івана Дзюби, Миколи Руденка, Василя Стуса, Олесья Гончара
25			<p>Наростання економічної кризи. Уповільнення темпів зростання промисловості. Неefективність колгоспного ладу. Провал Продовольчої програми. Етносоціальні зміни в УРСР. Життєвий рівень населення</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «застій», «розвинутий соціалізм», компартійно-радянська номенклатура, командно-адміністративне управління, дефіцит, депопуляція. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>взаємозалежність</i> суспільно-політичного та економічного життя в період системної кризи. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають кризові явища доби «застою»; - <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про

			політичне, соціально-економічне життя в період загострення кризи радянської системи; - порівнювати, аналізувати, робити аргументовані висновки щодо економічного розвитку УРСР у другій половині 1950-х — 1960-х рр. та в 1970-ті — на початку 1980-х рр.
26		Особливості розвитку культури. Освіта й наука. Українське поетичне кіно	Знати: - зміст понять: «застій», «розвинутий соціалізм». Розуміти: - протиріччя розвитку культури. Уміти: - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій, що відображають культурне життя; - виявляти суперечливі процеси в розвитку освіти, науки, літератури та мистецтва; - характеризувати науковий / творчий доробок Миколи Амосова, Олега Антонова, Івана Миколайчука, Сергія Параджанова, Марії Приймаченко, Володимира Івасюка, Василя Стуса, Олеса Гончара
27		Практичне заняття. Орієнтовні теми для практичних занять - Українські дисиденти — виклик системі. - Український самвидав: теми, ідеї, автори. - Повсякденне життя в місті та селі (на прикладі кількох українських населених пунктів 1970—1980-х рр.). Орієнтовні теми для навчальних проєктів: - 49 сміливців проти режиму (дослідження діяльності УГГ). - Студії боротьби за незалежність: від зброї до слова (продовження кейсу «Як трансформувався український визвольний рух у ХХ столітті?»). - Права людини в СРСР: декларації та реальність	
28		Узагальнення	
29		Тематичний контроль	
Розділ 4. Відновлення незалежності України			
30		Україна в умовах перебудови в СРСР. Міжнародна ситуація. Інформаційна революція: від дозованої гласності до скасування цензури. Відродження пам'яті про Голодомор 1932—1933 рр.	Знати: - зміст понять: перебудова, гласність, плюралізм, прискорення. Розуміти: - передумови, протиріччя

			політики перебудови і гласності в УРСР; -тенденції соціально-економічного і політичного життя. Уміти: - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови; - використовувати історичну карту для реконструкції, пояснення та інтерпретації подій; - виявляти послідовність і суперечливість змін у політичному житті України
31		Українська діаспора та її внесок у відродження України.	Знати: - зміст понять: перебудова, гласність, плюралізм; - передумови, протиріччя політики перебудови і гласності в УРСР. Уміти: - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови
32		Крах командної економіки. Невдача реформаторських зусиль. Поглиблення диспропорцій і падіння рівня життя населення. Чорнобильська катастрофа	Знати: - зміст понять: прискорення, інфляція. Розуміти: - тенденції соціально-економічного й політичного життя. Уміти: - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови; - використовувати історичну карту для реконструкції, пояснення та інтерпретації подій
33		Поява неформальних організацій. Українська Гельсінська спілка. Народний рух України за перебудову. Перші вільні вибори до Верховної Ради УРСР (березень 1990 р.). Зародження багатопартійності. Шахтарські страйки	Знати: - зміст понять: плюралізм, неформальні організації, національно-демократичний рух, суверенітет, незалежність, мітингова демократія, багатопартійність. Розуміти: - передумови, протиріччя політики перебудови і гласності в УРСР; - тенденції соціально-економічного і політичного життя, розгортання національно-демократичного руху, формування багатопартійності.

				<p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови; - виявляти послідовність і суперечливість змін у політичному житті України; - характеризувати діяльність: Леоніда Кравчука, В'ячеслава Чорновола, Ігоря Юхновського
34			Особливості розвитку культури. Відродження релігійного та церковного життя	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст понять: перебудова, гласність, плюралізм, андеграунд, неформальні організації, національно-демократичний рух. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови, протиріччя політики перебудови і гласності в УРСР. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови; - виявляти послідовність і суперечливість змін у політичному житті України
35			Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст понять: перебудова, гласність, плюралізм, мітингова демократія, багатопартійність. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови, протиріччя політики перебудови і гласності в УРСР; - значення прийняття Декларації про державний суверенітет України. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій періоду перебудови; - виявляти послідовність і суперечливість змін у політичному житті України; - пояснювати причини Революції на граніті та її значення у відновленні Україною незалежності; - характеризувати діяльність: Леоніда Кравчука, В'ячеслава Чорновола, Ігоря Юхновського
36			Перетворення Кримської області в Автономну Республіку. Створення Меджлісу кримськотатарського народу. Спроба державного перевороту в	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст понять: суверенітет, незалежність, мітингова демократія, багатопартійність, путч.

		<p>СРСР. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р.</p>	<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>передумови, протиріччя</i> політики перебудови і гласності в УРСР; - <i>тенденції</i> соціально-економічного і політичного життя, розгортання національно-демократичного руху, формування багатопартійності; - <i>значення</i> прийняття Акту проголошення незалежності України; референдуму 1 грудня 1991 р. як акту підтримки населенням України державної незалежності. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій</i> періоду перебудови; - <i>використовувати історичну карту</i> для реконструкції, пояснення та інтерпретації подій; - <i>виявляти послідовність і суперечливість змін</i> у політичному житті України; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо спроби державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р., його наслідків в Україні; - <i>пояснювати причини, перетворення</i> Кримської області в Автономну Республіку; - <i>характеризувати діяльність:</i> Леоніда Кравчука, В'ячеслава Чорновола, Ігоря Юхновського
37		<p>Роль України в розпаді СРСР. Міжнародне визнання</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять:</i> національно-демократичний рух, суверенітет, незалежність, мітингова демократія, багатопартійність, путч. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>передумови, протиріччя</i> політики перебудови і гласності в УРСР. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій</i> періоду перебудови; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо ролі й місця України в загальносоюзних суспільно-політичних процесах

				у 1991 р.; - <i>характеризувати</i> діяльність: Леоніда Кравчука, В'ячеслава Чорновола, Ігоря Юхновського.
38			<p>Практичне заняття.</p> <p>Орієнтовні теми для практичних занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «За живе...» — непоправні наслідки Чорнобильської трагедії. - Злочини комуністичного режиму. Уроки для України сьогодні. <p>Орієнтовні теми для навчальних проєктів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сто років боротьби за незалежність: 1917—2017 рр. - Український андеграунд: кіно, музика і театр кінця ХХ ст. 	
39			Узагальнення	
40			Тематичний контроль	
Розділ 5. Становлення України як незалежної країни				
41			<p>Державотворчі процеси. «Партія влади». Особливості багатопартійної системи. Прийняття Конституції України 1996 р.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: «партія влади», виборча система; - <i>основні державотворчі події</i> України в 1991— 2013 рр. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>історичне значення</i> прийняття Конституції. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси державотворення в Україні, <i>синхронізувати</i> їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо перебігу державотворчих процесів, формування олігархічної системи в Україні; - <i>характеризувати діяльність</i> Леоніда Кучми
42			<p>Формування ринкової економіки. Запровадження гривні. Зміни в сільському господарстві. Специфіка приватизації. Матеріальне становище населення</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i> тіньова економіка, інвестиції, дефолт, корупція, «олігархічна система», приватизація, прожитковий мінімум, - <i>основні державотворчі події</i> України в 1991— 2013 рр. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>історичне значення</i> запровадження національної валюти. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>визначати основні тенденції та протиріччя</i> соціально-економічного розвитку України

			<p>в 1991— 1998, 1999—2004 рр.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - висловлювати аргументовані судження щодо перебігу державотворчих процесів, формування олігархічної системи в Україні; - характеризувати діяльність Леоніда Кучми
43		<p>Демографічна ситуація. Етносоціальна структура. Протидія сепаратизму. Повернення кримських татар на історичну Батьківщину</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст понять: приватизація, виборча система, прожитковий мінімум. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій, що відображають процеси державотворення в Україні, синхронізувати їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - використовувати історичну карту для інтерпретації та реконструкції подій; - визначати основні тенденції та протиріччя соціально-економічного розвитку України в 1991— 1998, 1999—2004 рр.; - висловлювати аргументовані судження щодо перебігу державотворчих процесів; - характеризувати діяльність Леоніда Кучми
44		<p>Відносини України з ЄС, НАТО, СІЛА та Росією. Проблема Чорноморського флоту. Ідея Єдиного економічного простору (ЄЕП). Тузлівська криза</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст понять: багатовекторність зовнішньої політики, євроінтеграція; - основні державотворчі події України в 1991— 2013 рр. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історичне значення проголошення курсу на євроатлантичну інтеграцію, Будапештського меморандуму. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологічну послідовність і синхронність подій, що відображають процеси державотворення в Україні, синхронізувати їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - використовувати історичну карту для інтерпретації та

			<p>реконструкції подій; - <i>визначати основні тенденції та протиріччя</i> пошуків Україною зовнішньополітичних орієнтирів; - <i>висловлювати аргументовані судження</i> щодо перебігу державотворчих процесів, формування олігархічної системи в Україні; - <i>характеризувати</i> діяльність Леоніда Кучми, Віктора Ющенка</p>
45		<p>Президентські вибори 2004 р. Помаранчева революція. Конституційна реформа 2004 р.</p>	<p>Знати: - <i>зміст понять:</i> багатовекторність зовнішньої політики, євроінтеграція, Помаранчева революція; - <i>основні державотворчі події</i> України в 1991— 2013 рр. Розуміти: - <i>природу походження та значення</i> Помаранчевої революції. Уміти: - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси державотворення в Україні, <i>синхронізувати</i> їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - <i>визначати основні тенденції та протиріччя</i> пошуків Україною зовнішньополітичних орієнтирів; - <i>характеризувати</i> діяльність Леоніда Кучми, Віктора Ющенка</p>
46		<p>Суспільно-політичне життя України в 2005—2009 рр.</p>	<p>Знати: - <i>основні державотворчі події</i> України в 1991— 2013 рр. Уміти: - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси державотворення в Україні, <i>синхронізувати</i> їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - <i>визначати основні тенденції та протиріччя</i> соціально-</p>

			економічного розвитку України в 2005—2009 рр.; - <i>характеризувати</i> діяльність Віктора Ющенка.
47		Конституційні зміни, суспільно-політичне життя України в 2010—2013 рр. Харківські угоди 2010 р.	Знати: - <i>основні державотворчі події</i> України в 1991—2013 рр. Уміти: - <i>встановлювати хронологічну послідовність і синхронність</i> подій, що відображають процеси державотворення в Україні, <i>синхронізувати</i> їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи; - <i>використовувати історичну карту</i> для інтерпретації та реконструкції подій; - <i>визначати основні тенденції та протиріччя</i> соціально-економічного розвитку України в 2010—2013 рр.; - <i>характеризувати</i> діяльність Віктора Януковича
48		Практичне заняття. Орієнтовні теми для практичних занять: - Державне будівництво в незалежній Україні: особливості, здобутки, проблеми. - Інтеграція України в європейський та світовий економічний простір: виклики і відповіді. - Основний закон України: умови створення й аналіз основних положень. Орієнтовна тема для навчального проекту: - Студії боротьби за незалежність: від культурної до політичної розбудови (завершення кейсу «Як трансформувався український визвольний рух у XXI столітті», презентація). Орієнтовна тема для написання есе: - Помаранчева революція: національний і людський виміри.	
49		Узагальнення	
50		Тематичний контроль	
Розділ 6. Творення нової України			
51		Загострення дискусій навколо геополітичного вибору України	Знати: - <i>зміст понять:</i> економічна інтеграція, політична асоціація; - <i>домінуючі тенденції</i> державотворчого процесу в 2014—2019 рр. Розуміти: - <i>територіальну цілісність</i> України й недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності та

			<p>незалежності; - <i>чинники формування</i> громадянського суспільства в незалежній Україні; - <i>важливість</i> для України політичної асоціації, економічної інтеграції та впровадження безвізового режиму з ЄС. Уміти: - <i>характеризувати</i> перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього п'ятиліття; - <i>прогнозувати</i> можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища</p>
52		Євромайдан. Революція Гідності. Небесна Сотня. Окупація та анексія Росією Криму	<p>Знати: - <i>зміст понять:</i> економічна інтеграція, політична асоціація, Євромайдан, Революція Гідності, Небесна Сотня. Розуміти: - <i>природу походження та значення</i> Євромайдану і Революції Гідності; - <i>необхідність вшанування героїзму та жертвовності</i> загиблих Небесної Сотні; - <i>територіальну цілісність</i> України і недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності та незалежності; - <i>чинники формування</i> громадянського суспільства в незалежній Україні. Уміти: - <i>встановлювати хронологію подій</i> України в 2014—2019 рр.; - <i>використовувати карту як джерело інформації</i> щодо основних політичних та соціально-економічних подій в Україні впродовж 2014—2019 рр.</p>
53		Збройна агресія Росії на сході України. АТО. Реакція світової спільноти на збройну агресію Росії. Санкції проти Росії. Мінські угоди. ООС	<p>Знати: - <i>зміст понять:</i> Мінські домовленості, тимчасово окупована територія, антитерористична операція (АТО), Операція об'єднаних сил (ООС), «добробат», «кіборги», «гібридна війна», волонтерський рух; - <i>зміст документів</i> України, Європейського Союзу (ЄС),</p>

			<p>ООН, США щодо визнання Російської Федерації агресором.</p> <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - необхідність вшанування героїзму та жертвовності загиблих захисників України від збройної агресії Росії; - територіальну цілісність України й недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності та незалежності. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - встановлювати хронологію подій України в 2014—2019 рр.; - використовувати карту як джерело інформації щодо основних політичних й соціально-економічних подій в Україні впродовж 2014—2019 рр.; - обґрунтувати на основі аналізу документів твердження про визнання Російської Федерації державою-агресором щодо України; - аналізувати звернення до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу щодо визнання Російської Федерації державою-агресором, затверджене Постановою Верховної Ради України від 27 січня 2015 р.; - визначати передумови, причини, ознаки та наслідки збройної агресії Російської Федерації проти України
54		Відновлення владної вертикалі в ході президентських і парламентських виборів 2014 р.	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - домінуючі тенденції державотворчого процесу в 2014-2019 рр. <p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чинники формування громадянського суспільства в незалежній Україні; - важливість для України політичної асоціації, економічної інтеграції та

			<p>впровадження безвізового режиму з ЄС.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологію подій</i> України в 2014—2019 рр.; - <i>характеризувати</i> перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього п'ятиліття; - <i>прогнозувати</i> можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища; - <i>характеризувати</i> діяльність Петра Порошенка
55		Соціально-економічне становище України. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Безвізовий режим для громадян України в країні ЄС	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: безвізовий режим. - <i>домінуючі тенденції</i> державотворчого процесу в 2014-2019 рр.; - <i>особливості</i> соціально-економічного розвитку України в останнє десятиліття; - <i>чинники формування</i> громадянського суспільства в незалежній Україні; - <i>важливість</i> для України політичної асоціації, економічної інтеграції та впровадження безвізового режиму з ЄС. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологію подій</i> України в 2014—2019 рр.; - <i>визначати основні протиріччя</i> соціально-економічного розвитку України в 2014—2019 рр.; - <i>прогнозувати</i> можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища; - <i>характеризувати</i> діяльність Петра Порошенка
56		Релігійне життя. Створення Православної церкви України. Надання Томосу	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>зміст понять</i>: томос. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>встановлювати хронологію подій</i> України в 2014—2019 рр.; - <i>прогнозувати</i> можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища; - <i>характеризувати</i> діяльність Петра Порошенка, Любомира Гузара

57			<p>Особливості розвитку культури. Реформи в освіті. Тенденції розвитку науки</p>	<p>Розуміти: - територіальну цілісність України й недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності та незалежності; - чинники формування громадянського суспільства в незалежній Україні. Уміти: - встановлювати хронологію подій України в 2014—2019 рр.; - обстоювати свої судження щодо розвитку освіти, науки та культури; - прогнозувати можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища; - характеризувати діяльність Петра Порошенка, Любомира Гузара</p>
58			<p>Українці в світі. Зв'язки з українською діаспорою</p>	<p>Розуміти: - територіальну цілісність України та недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності й незалежності; - чинники формування громадянського суспільства в незалежній Україні. Уміти: - встановлювати хронологію подій України в 2014—2019 рр.; - обстоювати свої судження щодо розвитку освіти, науки і культури; - прогнозувати можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища; - характеризувати діяльність Петра Порошенка, Любомира Гузара</p>
59			<p>Практичне заняття. Орієнтовні теми для практичних занять: - Екологічні проблеми України. Подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. - Зовнішні та внутрішні загрози суверенітету України в умовах гібридної війни. Орієнтовні теми для навчальних проектів: - «У 1918-му Україна здобула незалежність, у 1991-му відновила її, сьогодні — захищає» (завершення проекту з укладання інтерактивної стрічки часу, яка відображає неперервність і спадкоємність державотворчих процесів у ХХ—ХХІ ст., презентація проекту).</p>	

			<p>- Усна історія Майданів: від Революції на граніті до Революції Гідності (електронна Книга пам'яті).</p> <p>Орієнтовні теми для написання есе:</p> <p>- Відверта розмова з воїнами АТО / однолітками – внутрішньо переміщеними особами.</p>
60			Узагальнення
61			Тематичний контроль